

NATJECANJE IZ VJERONAUKA – VJERONAUČNA OLIMPIJADA
ŽUPANIJSKA/MEĐUŽUPANIJSKA – BISKUPIJSKA/NADBISKUPIJSKA RAZINA

TEST

SREDNJA ŠKOLA – TROGODIŠNJI PROGRAM

ZAPORKA

BROJ

RIJEČ

UKUPAN MOGUĆI BROJ BODOVA	BROJ POSTIGNUTIH BODOVA	POSTOTAK RIJEŠENOSTI
80		

POTPISI ČLANOVA POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

U _____ **25. ožujka 2025.**

NAPOMENA

- Test se rješava **60 minuta**.
- Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno je pročitajte.
- Svaki natjecatelj unutar ekipe dobiva test i **samostalno rješava** postavljene zadatke.
- Odgovore treba pisati **isključivo plavom** ili **crnom** kemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom ili kemijskom koja se može brisati neće se uzimati u obzir pri bodovanju, kao ni odgovori koji nisu čitko i jasno napisani.
- Odgovori se **ne smiju prepravljati** ni brisati korektorom. Ispravljani odgovori neće se vrednovati.
- Za vrijeme pisanja testa nije dopuštena uporaba mobitela.

ZADATCI DA – NE

Zaokružite DA ako je tvrdnja točna, odnosno NE ako je tvrdnja netočna.

1. Kostilirskih svetaca Anastazija, Mavra, Venancija i drugih mučenika pod Dioklecijanom pohranjene su pokraj krstionice Lateranske bazilike.

DA

NE

1	

2. Splitski nadbiskup Lovro bio je prijatelj i savjetnik kralja Zvonimira.

DA

NE

1	

3. Papa Ivan X. u svom je drugom pismu, poslanom prigodom održavanja I. splitskog sabora, podsjetio na obvezu crkvene petine.

DA

NE

1	

4. *Ljetopis popa Dukljanina* sačuvan je u dva rukopisna primjerka na slavenskom jeziku.

DA

NE

1	

5. Duvanjsko polje kao mjesto krunidbe kralja Tomislava u znanosti je odbačeno.

DA

NE

1	

6. Suvremenik kralja Tomislava bio je bizantski car Konstantin Porfirogenet.

DA

NE

1	

7. Djelo *O upravljanju Carstvom* najvažnije je vrelo za hrvatsku povijest druge polovice X. stoljeća.

DA

NE

1	

8. Bizantski su pisci u svojim historiografskim djelima prenosili vijest o pobjedi hrvatske vojske nad Bugarima.

DA

NE

1	

9. Jedan dokument svjedoči o tome da je vlast kralja Tomislava obuhvaćala i prostor današnje Slavonije.

DA NE

1	

10. Iz akata splitskih sabora proizlazi da je Tomislav u Dalmaciji vladao kao konzul u ime bizantskog cara.

DA NE

1	

11. Na saboru u Saloni, uz dalmatinske biskupe, sudjelovao je i biskup Siscije.

DA NE

1	

12. Zagrebačka biskupija bila je prva crkvena organizacija na prostoru Hrvatske kneževine neovisna o dalmatinskim biskupijama.

DA NE

1	

13. Nakon Teodozijaeve smrti za ninskog biskupa izabran je Aldefred.

DA NE

1	

14. Papa Ivan X. uspio je suzbiti slavensku tradiciju u Dalmaciji.

DA NE

1	

ZADATCI VIŠESTRUKOGA IZBORA

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora (a, b, c) **samo je jedan** odgovor točan. **Zaokružite** slovo ispred točnoga odgovora.

15. Kojega je datuma papa Ivan VIII. priznao Branimiru zemaljsku vlast nad cijelom Hrvatskom?

- a) 7. lipnja 875.
- b) 7. lipnja 877.
- c) 7. lipnja 879.

1	

16. Kako se naziva crkva u kojoj je kralj Dmitar Zvonimir uveden u upravu kraljevstva Hrvatske i Dalmacije?

- a) crkva svetog Duje
- b) crkva svete Marije
- c) crkva svetog Petra

1	

17. Kako se naziva biskupija u koju je, prema zaključcima II. splitskog sabora, postavljen ninski biskup Grgur?

- a) Stonska biskupija
- b) Skradinska biskupija
- c) Sarsenterska biskupija

1	

18. Iz kojega su stoljeća rukopisni primjerci Ljetopisa popa Dukljanina?

- a) iz XVI.
- b) iz XVII.
- c) iz XVIII.

1	

19. Kako glasi nadimak bizantskog cara Konstantina Porfirogeneta?

- a) Ptičar
- b) Mudri
- c) Grimiznorodeni

1	

20. Kako se naziva dokument koji svjedoči o dolasku papinskih poslanika na II. splitski sabor nakon povratka s posredovanja u miru između Hrvata i Bugara?

- a) Splitski zakonik
- b) Korčulanski kodeks
- c) Dubrovačka povelja

1	

21. Kako se naziva grad u kojemu je bilo sjedište zahumskog kneza Mihajla?

- a) Cavtat
- b) Dubrovnik
- c) Ston

1	

22. Kako glasi titula vladara koja je zapisana na Bašćanskoj ploči?

- a) kralj dalmatinski
- b) kralj hrvatski
- c) kralj slavenski

1	

23. U kojemu se od navedenih djela govori o doseljenu i pokrštavanju Hrvata u VII. stoljeću?

- a) u *De administrando imperio*
- b) u *Epitome (Epitome historiarum)*
- c) u *Historia Salonitana Maior*

1	

24. Kako se zove nadbiskup koji je predsjedao crkvenim saborima u Saloni u VI. stoljeću?

- a) Georgije
- b) Honorije
- c) Teodozije

1	

25. Kada se u Dalmaciji u ranom srednjem vijeku pojavljuju prvi znakovi obnove crkvenog života?

- a) krajem VI. stoljeća
- b) krajem VII. stoljeća
- c) krajem VIII. stoljeća

1	

26. Kako se zvao prvi splitski prvosvećenik?

- a) Ivan Skilica
- b) Ivan Zonara
- c) Ivan Ravenjanin

1	

27. Kako se zove franački biskup koji je 813. godine zadarskog biskupa nazvao nadbiskupom?

- a) Amalarije
- b) Georgije
- c) Remigije

1	

28. Kako se zove papa za vrijeme čijeg je pontifikata osnovana Ninska biskupija?

- a) Grgur VII.
- b) Nikola I.
- c) Stjepan VI.

1	

29. Kako se zove ninski biskup koji je u IX. stoljeću zasjeo i na splitsku nadbiskupsku stolicu?

- a) Grgur
- b) Ivan
- c) Teodozije

1	

30. Koji je od navedenih jezika ustrojena crkvena organizacija u Bugarskoj rabila u bogoslužju u skladu s istočnom tradicijom?

- a) grčki
- b) latinski
- c) crkvenoslavenski

1	

ZADATCI KRATKOGA ODGOVORA

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (**riječju** ili s **nekoliko riječi**).

31. Kako se zove hrvatski vladar kojemu je papa Ivan X. priznao titulu *kralja Hrvata*?

2	

32. Koje je godine održan II. splitski sabor?

2	

33. Kako se naziva ustanova u Beogradu u kojoj se čuva rukopisni primjerak *Ljetopisa popa Dukljanina*?

2	

34. Kako se zove osoba koja je krivac za prihvaćanje 925. godine kao godine kada je Tomislav postao kralj?

2	

35. Kako se zove prvi kršćanski vladar *Kraljevstva Slavena*?

2	

36. Kako se zove hrvatski vladar koji se na natpisu iz Kapitula kod Knina spominje kao *veliki knez*?

2	

37. Kako se naziva grad u kojemu je 787. godine održan ekumenski sabor?

2	

38. Kako se zove zadarski biskup koji je posjetio Karla Velikoga u Diedenhofenu?

2	

39. Kako se naziva grad u kojemu je počinjala *Velika cesta*?

2	

40. Kako se zove apostol čiji je učenik, prema vjerovanju, bio sv. Dujam?

2	

41. U kojemu je stoljeću Zadar podignut na položaj nadbiskupije?

2	

IZBACITE JEDNOGA (1) ULJEZA

Zaokruživanjem slova ispred odgovora izbacite jednog (1) uljeza.

42. Papinski izaslanici (poslanici) u vrijeme hrvatskih vladara bili su:

- a) Agaton
- b) Gebizon
- c) Madalbert
- d) Ivan

1	

43. Podatci vezani za Daniela Farlatija su:

- a) 1590. godina
- b) crkveni povjesničar
- c) *Illyricum sacrum*
- d) talijanski isusovac

1	

44. U pismu pape Ivana X. upućenom nadbiskupu Ivanu stoji sljedeće:

- a) naredio da se iskorijeni Metodov nauk
- b) pozvao se na svoju dužnost nasljednika Stolice sv. Petra
- c) treba zabraniti bilo koji drugi jezik osim latinskoga
- d) ukorio nadbiskupa da nije posjetio Svetu zemlju

1	

45. Podatci vezani za Ljetopis popa Dukljanina su:

- a) IX. stoljeće
- b) *Barski rodoslov*
- c) *Kraljevstvo Slavena*
- d) Vatikanska biblioteka

1	

46. Osobe koje su sabor u *ravnici Dalme* smjestile na Duvanjsko polje su:

- a) Vjekoslav Klaić
- b) Tadija Smičiklas
- c) Ivan Kukuljević Sakcinski
- d) Marko Šeparović Velolučanin

1	

47. Prema djelu *O upravljanju Carstvom*, naseljeni gradovi *krštene Hrvatske* su:

- a) Hlijevno
- b) Klobuk
- c) Skradin
- d) Vekla

1	

48. Bizantska Dalmacija sastojala se od osam otočnih ili priobalnih gradova među koje se ubrajaju:

- a) Krk
- b) Osor
- c) Senj
- d) Trogir

1	

49. Biskupu Donatu pripisuje se:

- a) diplomatska misija u Carigrad
- b) izgradnja rotonde Sv. Trojstva
- c) prijenos relikvija sv. Anastazije
- d) sudjelovanje na saboru u Hijereji

1	

50. Metropolitanska vlast splitskog nadbiskupa obuhvaćala je:

- a) Dalmaciju
- b) Hrvatsku
- c) Panoniju
- d) Zahumlje

1	

ZADATCI KRATKIH ODGOVORA UZ POLAZNI SADRŽAJ

U sljedećim zadacima na temelju **polaznoga sadržaja** (teksta, slikovnog priloga ili zemljovida) odgovorite na postavljena pitanja **kratkim odgovorom** (riječju ili s nekoliko riječi).

51. Pozorno promotrite slikovni prilog i odgovorite na pitanja.

A) Kako se naziva crkva prikazana na slikovnom prilogu?

2	

B) Kako se naziva grad u kojemu se nalazi crkva prikazana na slikovnom prilogu?

2	

52. Pozorno promotrite slikovni prilog i odgovorite na pitanja.

A) Kako se zove kralj čiji je spomenik prikazan na slikovnom prilogu?

2	

B) Kako se naziva grad u kojemu se nalazi spomenik prikazan na slikovnom prilogu?

2	

ZADATCI POVEZIVANJA

U sljedećim zadacima **svaki** sadržaj iz lijevoga stupca povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem iz desnoga stupca.

53. Svaku navedenu službu povežite s osobom koja ju je obavljala.

_____ bugarski kan	a) Formin
_____ gradski duks	b) Gererd (Girard)
_____ papin legat	c) Mihael Boris
_____ zadarski biskup	d) Pavao

4	

54. Svaki navedeni događaj povežite s osobom koja je u njemu sudjelovala.

_____ hrvatsko-bugarska bitka	a) palestrinski biskup Lav (Leon)
_____ krunidba kralja Tomislava	b) srpski župan Zaharija
_____ prvi splitski sabor	c) vikar Honorije

3	

55. Svaki navedeni opis iz djela *O upravljanju Carstvom* povežite s gradom na koji se odnosi.

_____ Naselili su ga rimski građani iz Epidaura i Salone.	a) Dubrovnik
_____ U njemu je pokopan sv. Lovro.	b) Kotor
_____ U njemu je pokopan sv. Anastazije.	c) Split
_____ Smješten je uz more ispod visokih planina.	d) Trogir

4	